

JENS LAPIDUS

KUOLLUT
MIES KULKEE

Suomentanut Petri Stenman

LIKE

Lapidukselta suomennettu myös:

Rahalla saa, 2008
Siisti kosto, 2009
Jengisota 145, 2010
Luksuselämää, 2011
Ainakin äiti yritti, novellikokoelma, 2013
Vip-huone, 2014
Sthlm delete, 2015
Top Dog, 2017
Paratiisikaupunki, 2021
Mr Ykkönen, 2022

Katkelman Astrid Lindgrenin kirjasta *Veljeni, Leijonamieli*
suomentanut Kaarina Helakisa.

Ruotsinkielinen alkuteos: *Död man walking*

Copyright © Jens Lapidus 2023
Published by agreement with Salomonsson Agency

Suomenkielinen laitos
© Like Kustannus / Kustannusosakeyhtiö Otava 2024

LIKE

Like Kustannus
Helsinki
www.like.fi

ISBN 978-951-1-48431-8

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2024

PROLOGI

1995

Siskon pitämä kynttilä heitti lepattavaa valoa ja sai eteisen näyttämään melkein kolkolta. He seisoivat jonossa kuin olisivat juhlineet Lucian päivää. Teddy kantoi lahjaa ja isä kakkua. Viimeisenä seiso Darko kädessään muodoton piirustus, jonka hän oli tehnyt edellisenä päivänä koulussa. Teddy piti hiiviskelystä ja kuiskuttelusta. Oma perinne yhdisti perheen, kerrankin vallitsi rauha. Tiessään olivat Lindan kiljaisut ja ovien paiskonta, ja isän kasvot näyttivät rentoutuneilta lepattavassa valossa. Eteisessä ei todellakaan ollut kolkkoa, oli vain tunne yhteenkuuluvuudesta.

He lähestyivät makuuhuonetta. Isä odotti aina kunnes he kaikki olivat aivan oven edessä, he alkoivat laulaa vasta sitten, kun hän painoi kahvan alas. Häneltä sujui "Ain' eläköön hän" yhtä surkeasti kuin kaikki ruotsalaiset laulut, silti hän hoilotti kovempaa kuin kukaan.

He astuivat sisään.

Ensin äitiä ei hämärässä näkynyt, hänen hiuksensa olivat valahtaneet kasvoille kuin huntu, hän oli kätkeytynyt. Sitten äiti puhkesi hymyyn, hänen hampaansa loistivat pimeässä.

Teddy ojensi paketin.

"Jestas kuinka hieno." Äiti kohotti aamutakkia, jonka Teddy oli käynyt ostamassa. Se oli pörröinen ja pehmeä, vaaleanpunainen leveällä vyöllä. "Minun täytyy sovittaa tätä heti."

"Haloo?" Teddy huusi tullessaan suihkusta, deodoranttia kainaloissa, tukka kammattuna, pyyhe edelleen lanteilla. Hänen olisi pitänyt olla viimeinen, kaikki muut lähtivät ennen häntä kouluun

ja töihin, mutta hän oli kuullut jotain äidin ja isän makuuhuoneesta.

”Olen vielä täällä”, kuului äidin ääni.

Hän makasi edelleen sängyssä yllään aamutakki, syntymäpäivälahja. Huoneessa haisi kummalliselta.

”Koulu alkaa vasta yhdeksältä”, Teddy sanoi selitellen, tiesi äidin kysyvän, miksei hän ollut vielä lähtenyt.

”Sinun täytyy kiirehtiä jo, kulta. Et saa myöhästyä.”

Äiti marmatti alituisen. Kuka välitti, jos Teddy tulisi vähän myöhässä? Hän kääntyi ympäri. ”Oletko kipeä, äiti?”

Äiti hymyili. ”Tänään en tunne oloani ihan terveeksi. Oksensin vähän. Tyypillistä, vai mitä? Tulla nyt kipeäksi omana syntymäpäivänään.”

Teddylle oli uutta, että äiti ei olisi lähtenyt töihin. Itse asiassa hän ei pystynyt muistamaan, että äiti olisi ollut vatsataudissa, tai muutenkaan kipeä. Oli outoa nähdä hänen makaavan sängyssä tällä lailla.

”Onko aamutakki kaunis?” Teddy kysyi.

Äiti naurahti. ”Uskomaton. Kaunein aamutakki, joka minulla on ikinä ollut. Sinäkö sen valitsit?”

Lämpö levisi ruumiiseen, Teddy nyökkäsi.

Viime viikolla tilanne oli ollut päinvastainen. Silloin Teddy oli tuntenut kuumeen ja nuhan tulevan jo edellisenä iltana, tai pikemminkin: Hän ei ollut itse tajunnut olevansa kuumeessa, mutta äiti oli mitannut lämmön ja todennut, että hänen ei todellakaan pitäisi lähteä kouluun. Sen sijaan hän oli joutunut lähtemään äidin mukana työpaikalle. Hän ei oikeastaan olisi halunnut, hän oli liian vanha eikä ollut koskaan oikein ymmärtänyt liitujen ja kopiokoneiden viehätysten päälle, mutta äiti oli järkkymätön.

Töissä oli odotettua haus Kempaa. Äidin pomo antoi Teddyn istua yksin huoneessa, jossa oli tietokone ja siinä muutama peli. Conny ja äiti olivat olleet työtovereita niin kauan kuin Teddy muisti. Iltapäivällä hän sai lähteä mukaan katsomaan lukuisia

”prototyypppejä”, kuten Conny sanoi. ”Oikeastaan nimi on EldE 23, mutta me kutsumme tätä ilmatorjuntajärjestelmää Bamseksi.”

Teddy ajatteli, että äidin lempinimi sopi vielä paremmin kuin hän oli luullut. Hän, isä ja Linda kutsuivat äitiä Bussibamseksi.

Myöhäisestä aamusta huolimatta alkoi tulla kiire.

”Odota”, äiti sanoi. ”Tule tähän istumaan.” Hän taputti sängynlaitaa.

Kynttilä seiso i edelleen yöpöydällä, sammuksiin puhallettuna ja yksinäisenä kuin katuvalo Teddyn ikkunan edessä, se joka ei koskaan palanut.

”Onko koulussa rauhallista?”

Teddy tiesi, miksi äiti kysyi. Viime viikolla yksi opettaja oli soittanut kotiin ja kertonut tappelusta. Se ei ollut mitään, Dejan ja hän olivat lainanneet yhden kundin pyörää kysymättä, tyyppi raahasi isobroidinsa sinne ja alettiin nahistella. Kukaan ei loukkaantunut, pelkkiä naarmuja kyynärpäissä.

”Se meni överiksi. Nyt on kaikki hyvin.”

”Mm, ehkä, mutta tiedät että olen töissä Saabilla ja se mitä me teemme... niin, näithän sen omin silmin viime viikolla.”

”Eli?” Teddy ei jaksanut mitään luentoa.

”Me valmistamme aseita, mutta väkivaltaan saa turvautua vain äärimmäisessä hädässä. Vai mitä?”

”Kyllä, kyllä.”

Äiti nousi sängyllä puoliksi istumaan, puuskahti. Tekikö jossain kipeää?

”Lupaan sinulle yhden asian...”

”Minkä?”

”Me pidämme sinusta huolta. Niin kauan kuin elän sinun ei tarvitse koskaan olla väkivaltainen. Ei koskaan.”

”Ei niin.”

”Et ole väkivaltainen ihminen, kulta.”

YKSI

1

TEDDY

Teddy ei enää käynyt Stureplanilla. Toista oli ollut ennen kuin hän joutui istumaan, mutta siitä oli jo monta vuotta. Paikka oli hohdokkaan Tukholman bilekeskus, uuden ja vanhan rahan näyttäytymisareena, jonne kaikki kerääntyivät paistattelemaan toistensa loisteessa. Stureplan oli nuorten ja elähtäneiden sirkus, bailaajien ehdoton keskipiste. Teddy tiesi muutakin: Stureplan oli paras rajapinta hänen maailmansa ja yhteiskunnan ylempien kerrosten välillä, kohtaamispaikka hänen kundeilleen – seitsentoistavuotiaille diilereille Louis Vuitton -pipoissaan – ja neljäkymmmentäkolmevuotiaalle huvila-alueiden koksupäille, jotka tarvitsivat lunta nokkaan pärjätäkseen elämäntyylikilpailussa.

Hän ei tunnistanut itseään tänä iltana oikaistessaan Sienen alitse, joka kohosi hänen yläpuolelleen kuin muistutuksena paineesta, jonka alla hän eli. Ihmiset olivat *liian* nuoria, eivät vain tytöt, jotka hytisivät kylmässä liian lyhyissä hameissaan – heitä täällä oli ollut aina – vaan myös muut nuoret. Sturehofin ikkunoista hän näki sisällä sekoituksen lapsiperheitä ja miehiä, jotka näyttivät enemmän häneltä itseltään kuin menestyneiltä finanssihepuilta, elämää nähneitä kasvoja ja pehmeitä puuvillapaitoja. Saudiarabialaiset kiinteistösijoittajat olivat rakentamassa paikkaa uusiksi, likaisia rakennustelineitä notkui taloja vasten. Stureplan oli poistumassa. Teddy mietti, mikä kortteli ottaisi sen paikan.

Jostain syystä Ibbe halusi tavata lähistön hotellissa. Se oli näytös. Ei koskaan pelkoa, aina luksusta. ”Pidämme suurkokouksen parhaassa osoitteessa”, hän oli ilmoittanut.

Tällä hetkellä käytiin useampaa sotaa, Ibbe oli sekaantunut niin moneen konfliktiin, että Teddy oli lakannut laskemasta. Yksi brutaleimmista riehui bossin itsensä ja Dior Ait -nimisen tyyppin välillä. ”Munaton äpärä”, kuten Ibbe asian ilmaisi. Teddy tiesi, kuka Dior oli, he olivat työskennelleet yhdessä Kerim Celalin alaisuudessa, kaverissa ei ollut mitään vikaa. Sen lisäksi kytät olivat vaarallisempia kuin koskaan, viime vuosien väkivalta-aalto oli painostanut poliitikkoja – skoudet saivat luvan käyttää uusia menetelmiä. Salakuunnella ilman konkreettista rikosepäilyä, tehdä kotietsinnän ilman konkreettista rikosepäilyä, vittuilla kunnille ilman minkään valtakunnan epäilyä. Nykyään joka ikisen siirron täytyi olla tarkkaan harkittu. *Suurkokouksen* pitäminen oli sekä tyhmää että vaarallista.

Aseita ja pommeja. Tilintekoja ja koston kierre. Silkkää hulluutta. Poliitikot olivat oikeassa. Teddy vihasi pikkujuttujen takia tappavien kahdeksantoistavuotiaiden lyhytpinnaisuutta. Hän oli ollut naiivi, luullut että asiat muuttuisivat Kerim Celalin häivyttyä. Sen sijaan ne olivat pahentuneet. Hän näki sen omin silmin: ikäluokka toisensa jälkeen, yhä nuorempia, koko ajan vauhkompia. Nyt kaduilla räiskivät ne, joiden isovanhemmatkaan eivät olleet olleet kunniallisia. Ibbe oli yksi pahimmista – ja noussut nopeasti huipulle.

Teddy tiesi paikkansa hierarkiassa, ehdottomasti hän ei ollut pohjimmainen, hänellä oli omia kuntejakin, mutta hän oli kaukana huipusta. Hänen täytyi hyväksyä Ibbe – kun tämä käski tulemaan, silloin tultiin.

Kadunkulmassa lojui ilokaasupatruunoita ja tyhjiä ilmapalloja. Satoi lunta, isot hiutaleet leijuivat maahan kuin pumpuli. Vaaleatukkainen tyttö veti kaasua penkillä, imi ilmapalloa tiukasti, kuin henkensä edestä. Nykyään skidit nuuhkivat ilokaasua ikään

kuin se olisi alppi-ilmaa. Sitä paskaa Teddy vihasi. Sitten tyttö kaatui jäiseen maahan. Teddy ryntäsi paikalle.

”Mikä olo?” Hän laittoi kätensä tytön päälle ja nosti varovasti, yritti saada kontaktia. ”Haloo?”

Tytön kaverit olivat hajaantuneet, kun Teddy oli juossut paikalle, vetäytyneet syrjään, pelänneet enemmän auttamisen seurauksia kuin sitä, että ystävä olisi voinut saada akuutteja kallovammoja.

Tyttö oli vetänyt itsensä sekaisin, silmät olivat kaksi viirua. Emelie oli saanut ilokaasua synnytyksen aikana – Teddy tiesi sen haihtuvan ruumiista nopeasti, vain muutaman sekunnin sävärit.

”Voin hienosti”, tyttö sopersi. ”Kuka sinä olet?”

Tätä nykyä Teddy oli yksi Tukholman isoimmista marihuanan maahantuojista. ”Näin kun kaaduit”, hän sanoi.

Tyttö laittoi kyynärpäät maahan, yritti nousta pystyyn. Hän sotki itsensä, polvet, kädet, hameen takapuoli oli harmaa ja lumisohjosta märkä. ”Voitko auttaa minut sisään Sturecompagniettiin? Teen mitä vain.”

Teddy nosti hänet penkille, työnsi kädet hänen takintaskuihinsa ja lappoi ilmapallot ulos. Itse patruuna oli liian iso taskuun, Teddy näki sen kierineen katukivillä kauemmas.

”Älä enää vedä tätä paskaa.” Hän nousi, keräsi patruunan ja ilmapallot ja heitti kaikki roskikseen. ”Riittää tältä illalta.”

Hän laittoi toisen kätensä tytön olalle. Hänen sormiaan paleli. ”Lähde kotiin”, hän sanoi. Heidän ympärilleen oli kerääntynyt ihmisiä, mulkoilemaan silmät selällään. Tässä paikassa oli ilmeisesti kummallista auttaa kaatunutta. Stureplan oli saastaa. Tukholman sielu oli paskainen.

Emelie oli enemmän tai vähemmän katkaissut välinsä Teddyyn. Ensin he olivat kokeilleet – eivät siis yrittäneet elää yhdessä tai päätyä taas suhteeseen, mutta he olivat puheväleissä kuin aikuiset ihmiset, kuin vastuuntuntoiset vanhemmat, ja Lucas oli saanut

olla Teddyn luona tiettyinä viikonloppuina. Toisinaan hän jopa haki poikansa esikoulusta, he kävivät ostamassa jäätelöä, kokeilivat skeittiramppia ja söivät thaiwokissa. Muutaman tunnin kuluttua Teddy luovutti Lucasin Emeliele, joka istui edelleen toimistollaan Kungsholmenilla pöydällään puoliksi syöty päivällinen ja muistilehtiö ja sikin sokin post-it-lappuja, joiden lähelle hän ei päästänyt Teddyä. ”Niissä voi lukea nimiä, joita et saa nähdä.”

”En ole kiinnostunut jutuistasi.”

”Etkö? Näen sen sinusta. Et ole lähtenyt.”

Emelien mukaan juuri se oli Teddyn ongelma. Hän *ei ollut lähtenyt*.

Emelie ei tiennyt, kuinka oikeassa oli. Hänen Teddy-tutkansa viestitti jotakin, hän työskenteli niin sanotusti alalla, rikosasianajaja ja kaikkea, silti hän ei tiennyt edes kymmenesosaa. Teddy *ei todellakaan* ollut lähtenyt.

Emelie olisi voinut myöntää asian – Teddy tienasi enemmän rahaa kuin koskaan, olisi voinut tarjota hänelle ja Lucasille matkoja, joista hän voisi vain uneksia, ostaa hänelle isomman asunnon, kenties omakotitalon, jos hän haluaisi mieluummin sellaisen. Teddy olisi voinut rakentaa hyvän elämän Lucasille, mutta Emelie välitti vain siitä, että hän *lähtisi*.

Teddy ei aikonut raiskata itseään, hän ei aikonut hylätä miestä, joka oli aina ollut. Katu oli hänen paikkansa.

Lucas sai luvan jäädä viikonloppuisin yöksi yhä harvemmin. Emelie ei ollut sanonut mitään suoraan. *Sinä et saa olla isä. Lucasilla ei saa olla isää*. Teddy kuitenkin tunsikin sen, joka keskustelussa se roikkui ilmassa heidän välissään. Jännitys, jokin mitä Emelie odotti. Muutaman kuukauden kuluttua tuli kirje asianajajalta. *Emelie Janssonilla on Lucasin yksinhuoltajuus. Tästä eteenpäin et saa tavata yksin poikaasi*.

Teddy ei ollut riidellyt, niin alas hän ei aikonut vajota. Hän tiesi, että Emelie antaisi periksi jonkin ajan jälkeen, korkeintaan muutaman viikon, pahimmassa tapauksessa kuukauden. Hän

mietti, mikä oli laukaissut reaktion. Hän piti matalaa profiilia, ei vaatinut, ei jankuttanut, mutta Lucasin tuoksu, tämän nauru, pieni käsi joka tarttui hänen käteensä, kun he kävelivät kohti hedelmätarhaa, jota Lucas kutsui liukumäkipuistoksi – lopulta kaipaus kasvoi liian suureksi. Hän otti yhteyttä. ”Nyt olet kai jo pehmennyt? Voinko saada tavata kultakimpaleen viikonloppuna?”

Emelie ei ollut pehmennyt. Hänen ainoa vastauksensa oli tekstiviesti Teddyn puhelimesta: *Saat neuvotella asianajajani kanssa, jos haluat tavata poikasi kahden kesken.*

Teddy hautasi tuskan kiukkuun. Hän hautautui toimintaan. Samalla otsaluun takana jyskytti kysymys: Onko tämän pakko mennä näin? Fatalismi. Predisponoidut gangsteriaskeleet, ennalta määrätyt harha-askeleet. Hän paskat välitti, johtuivatko ne perimästä vai ympäristöstä, Teddy mietti vain, oliko tämä hänen ainoa tiensä.

Hän vaelsi kohti helvettiä omassa yksinäisyydessään. Ei Lucasia. Ei Emelietä. Ei muuta naista. Hänen siskonsa Lindakaan ei halunnut olla tekemisissä hänen kanssaan, tämän mielestä oli Teddyn syy, että hänen poikansa oli murhattu – Nikolan ampui hengiltä yhden vanhan bossin kundi, sitä yhtä ja samaa helvettiä kuin kaikki muu paska, mitä parhailtaan tapahtui. Haava, joka ei koskaan paranisi, sisäinen verenvuoto, joka pulputtaisi siihen päivään asti, kun Teddyä kohtaisi sama kohtalo kuin hänen sisarenpoikaansa.

Oli kulunut yli neljäkymmentä minuuttia. Ibbe antoi heidän odottaa. Jälleen yksi alleviivaus, jonka kaikki tajusivat. He istuivat hotellin sviitissä yhteen ahdettuna sohvalla, nojatuoleilla ja muutamalla istuintyynyllä. Kaksi tyyppiä istui jopa lattialla. Vielä yksi oli mukana videolinkillä ulkomailta. Teddy tunnisti muutamia, hän tiesi, että Tukholman alamaailmassa heillä oli vastaavat asemat kuin hänellä. Kymmenen mielipuolta tungettuna kolmeenkymmeneen neliömetriin – heistä kaikista suurimman mielipuolen käskystä.

Heidän oli ponnisteltava, hyväksyttävä tämä, tietämättä edes, miksi Ibbe oli kutsunut heidät koolle. He olivat tehneet valintansa ja tulleet tänne, jos Ibbe ei olisi tosissaan, hän ei pyytäisi tällaisia miehiä istumaan vastapäätä toisiaan kuin hoitokodin terapiakeskustelussa. Jossain meni raja: huoneen miehet eivät tavallisesti ottaneet paskaa vastaan edes puolta grammaa, oli vain ajan kysymys ennen kuin joku heistä poistuisi paikalta. Ärtymys kyti kuin hehkuva briketti. Ulkopuolella tuhkanharmaa, tyyni ja hallittu, mutta jos sitä kopautti, se voisi mureta ja sytyttää vaikka mitä.

Ilma oli tukahduttava. Teddy katseli ympärilleen. Nykygangsterit olivat laihoja poikia. Luisevia liian tupakoinnin ja hintelien geenien takia. Arvokkuus ei enää riippunut fyysisestä väkivaltapääomasta vaan siitä, että pystyi ampumaan jotakuta takaraivoon silmää räpäyttämättä. Lihaksia ei tarvittu, vahvuus ei ollut vaikuttavaa, rohkeus taas turhanpäiväistä. Teddy oli huoneessa ainoa yli nelikymppinen, ehkä ainoa yli kolmikymppinen. Hän oli täällä myös ainoa valkoinen mies. Tai valkoinen ja valkoinen – ehkä valkoisuudessa oli enemmän kysymys etuoikeuksista ja luokasta, kysymys siitä, kuinka ympäristö näki ihmisen, siitä kuinka yhteiskunta kohteli tätä, millaiseksi ihminen tunsu itsensä niin kutsutussa ruotsalaisessa, normatiivisessa tilassa.

Teddyn iho oli vaalea mutta hänen mielensä musta.

Hän oli rikas mutta hänen sielunsa köyhä.

Tavalliseen yhteiskuntaan hän ei ollut yhtä sopimaton kuin nämä tyypit – mutta hän oli outsider, oli aina ollut, tulisi aina olemaan. Ei hän tuntenut oloaan kotoisaksi näidenkään miesten joukossa, mutta hän tiesi, miten käyttäytyä.

Hän piti käsiä sylissä, toivoi ettei kenelläkään ollut asetta. He olivat saaneet tiukat toimintaohjeet jättää mutkat kotiin.

Huomenna Teddyn perhe pitäisi äidille muistohetken. Hän olisi täyttänyt seitsemänkymmentä vuotta, jos olisi ollut elossa. Äidin syntymäpäivän muistaminen oli erityistä, juuri sinä päivänä yli kaksikymmentäviisi vuotta sitten hän oli huomannut olevansa

sairas. Teddy näki hänet mielessään kuin eilispäivänä: sängyssä makuulla, käsi poikansa kädessä, yllään aamutakki, jonka hän oli juuri saanut. Teddy mietti, tulisiko Emelie Lucasin kanssa.

Viimein hän ilmestyi: Ibbe. Pitkä ja laiha, silmäripset pitkät ja kauniit. Hän tervehti kaikkia, kohteliaalla ja lempeällä äänellä, muttei puhutellut ketään nimeltä. Jotkut eivät luultavasti halunneet, että heidät tunnistettaisiin.

Yksi Ibben miehistä haki nojatuolin makuuhuoneesta. Hän mätkähti istumaan ennen kuin kumartui eteenpäin ja poimi itselleen klementiinin sohvapöydän hedelmävadilta. Hän kuori sen hitaasti, laittoi oranssit lohkot pikkulautaselle sanomatta sanaakaan. Eleganttia. Tapa neuvotella, solmia rauha, vanha perinne, jakaa ruoka, luoda tunne yhteenkuuluvuudesta.

”Haluaako joku?” Ibbe sanoi ja työnsi lautasta eteenpäin. Pienet lohkot näyttivät kirpeiltä karkeilta, joita Nikolalla oli ollut lapsena tapana syödä. Teddy kumartui ottamaan lohkon peukalolla ja keskisormella.

”Ystävät”, Ibbe sanoi. ”Me kaikki voimme hyvin, *Alhamdulillah*. Tienaamme rahaa, teidän kaikkien perheet saavat ruokaa, teitä kunnioitetaan.” Hänen ruotsinsa oli puhdasta, vain joskus paino oli liian pitkällä sanan lopussa, halutessaan hän osasi esittää hienostunutta poikaa, ei kiro sanoja, ei lähiöslangia.

”Mutta haasteita on”, Ibbe jatkoi. ”Kaikesta on tullut tiukempaa, tiedätte itse, kaikki uudet lait, joita ne ovat keksineet kahdena viime vuotena. Viime viikolla siat takavarikoivat esimerkiksi Patekini. Menetän sen ilman yhtäkään todistetta, että olen tehnyt rikoksen.”

Teddy oli vaikuttunut. Ibbe oli vain kaksikymmentäneljävuotias, hän oli hullu, kiivas, väkivaltainen, äärimmäisen vaarallinen räkänokka, mutta tämän hän hoiti arvovallalla, joka tuntui perustellulta. Vaikka kaikki oli enimmäkseen *old news*, oli ilmeistä, että Ibbe tiesi mistä puhui, hän käytti oikeita sanoja, osuvia kuvauksia.

”Me olemme miehiä, emme pikkuäpäroitä”, kuului joku sanovan. ”Eivät ne pysty meitä nujertamaan.”

Ibbe työnsi lautasen uudestaan Teddyä kohti. ”Ota klemeniini”, hän vain sanoi ja jatkoi: ”Me kaikki olemme miehiä, sen takia te olette täällä, he eivät pelota meitä rangaistuksillaan ja todistajillaan, joilla on paskat housussa. Mutta media välittää. Ja kun media yllyttää, ihmiset pelästyvät, ja kun ostajat pelästyvät, he ostavat vähemmän. Kaikki vaiheet tulevat meille kalliimmiksi, tarvitsemme lisää slurkkivahteja, lisää kätköjä, lisää mutkia, lisää liivejä, isompia lahjuksia. Toimitusajat pitenevät, niin, te tiedätte jo kaiken, viestittely on hankalaa, ei enää kryptochatteja, niihin ei voi luottaa, joten nyt meidän täytyy nähdä asiat näin, kuten *in The Wire*, se vie aikaa ja aika on rahaa.”

Monet kundeista nyökkäsivät, suurin osa Ibben jutustelusta oli itsestäänselvyksiä. Paitsi ehkä juttu mediasta, sellaista he eivät luultavasti olleet ajatelleet.

Poliisi reagoisi voimakkaasti, jos sille selviäisi, että heillä oli tapaaminen. Tarkkailu ja kuuntelu lisääntyisivät, soluttautuminen tehostuisi ja kohdistuisi juuri heihin.

”Meidän täytyy tehdä mitä voimme”, Ibbe sanoi. ”Minulla on ratkaisu. Tänään aloitamme neuvottelun. Päätämme, mitkä osat kuuluvat kenellekin. Ja kun olemme yhtä mieltä siitä, miten jaamme kaiken, teemme sopimuksen. Kaikki hoitavat osuutensa. Kukaan ei häiritse ketään toista. Kukaan ei pöllä toisten asiakkaita. Kukaan ei hyökkää kenenkään muun kimppuun. Me rakennamme allianssin.”

Ulkoa kuului lintujen räyryntää, ehkä ne olivat variksia, mitä muita lintuja talvisin enää oli? Teddy tiesi vain kolme ruotsalaista linnunnimeä, harakka, varis ja lokki. Emelieltä hän oli oppinut lisää lajinimiä ja sienten ja puiden, kasvien ja eläinten nimiä, mutta hän oli jo unohtanut suurimman osan. Hän oli betonin lapsi, hänen maailmansa ei ollut ilmassa, metsässä eikä meressä. Hän oli vapain kaikista, silti ilman liikkumatilaa.

Allianssi. Ibbe halusi luoda allianssin.

Kundit huoneessa vääntelehtivät. Veriviholliset tuijottivat pöytää, jotkut rykivät, tämä oli heille mutkikasta. Allianssiko?

Seinällä roikkui taulu, jossa lauma alastomia ihmisiä kurkotti jotakin kohti. Elämän ihmettä, onnea ja menestystä. Luultavasti. Vai pakenivatko he jotakin?

Teddy johti paria kymmentä kaveria, Jacob oli hänen kapteeninsa, Ardalan ja muutama muu olivat kadulla vastuussa. He olivat hyviä poikia, hankkivat vähintään puoli milliä kuukaudessa itselleen ja yhtä paljon Teddylle. He tukisivat häntä, mitä hän sitten tekikin, mutta ei ollut mikään pikkujuttu ryhtyä allianssiin kundien kanssa, jotka ampuivat sinua silmään siksi, että satuit vinkkaamaan sitä väärällä tavalla. Silti ajatus oli nerokas.

Ibbe katseli ympärilleen. Hän oli yllättävän siististi pukeutunut. Tumma paita tummissa, nyöritetyissä housuissa, ilman leuhkaa logoa tai sporttisuutta. ”Ammun Adidaksissa mutta juhlin Guccioneissa”, hän oli kerran sanonut.

Kaverit keskustelivat, maiskuttivat suutaan, nyökyttelivät. He tajusivat, että oli fiksua tehdä enemmän yhteistyötä. He tajusivat, että mitä rauhallisempina he pysyisivät, sitä vähemmän valonheittämiä heidän toimiinsa suunnattaisiin. He olivat miehiä, joiden oli säilytettävä kunniansa, mutta vielä enemmän he halusivat tienata rahaa.

Tunnin kuluttua he olivat valmiita. Ibbe nousi ylös. Kaupungin valot kimaltelivat eteen vedettyjen verhojen läpi.

Tyytit nousivat seisomaan, tyyнинä, kaikki halusivat näyttää olevansa itse *coolness*.

Kun viimeinen mies oli poistunut sviitistä, Ibbe kääntyi Teddyn päin. ”Haluatko syödä päivällistä kanssani?”

Hotellin ravintolassa he olivat istuutuneet kolmelle katettuun pöytään.

”Saamme seuraa”, Ibbe sanoi.

”Siltä näyttää.” Teddy mietti, mitä Ibbe halusi.

Pöytää lähestyi nainen. Hänen huulensa olivat isot kuin prinssinakit, ilmeisesti hän oli ruiskututtanut niihin jotain, mutta muuten hän näytti suhteellisen luonnolliselta. Ibbe nousi, suuteli häntä pitkään.

”Tässä on Evelyne”, Ibbe sanoi. ”Menimme eilen kihloihin.”

”Onneksi olkoon”, Teddy sanoi ja vinkkasi tarjoilijan luokseen.
”Pullo samppanjaa.”

Ibbe heilutti torjuvasti kättään. ”Ei tarvitse, ystävä. En juo töissä.”

”Luulin että kokous oli ohi jo. Haluan vain nostaa maljan teille.”

Evelynen tumma iho kimalteli kellertävässä valossa, hän näytti olevan muutaman vuoden sulhastaan vanhempi, ehkä kaksikymmentäkahdeksan, kaksikymmentäyhdeksän. Hiukset hiilenmustat ja takkuiset kuin piikkilanka, hänen matalaa ääntään oli miltei vaikea kuulla ravintolan kohinassa. ”Juu, skoolataan. Ibbe, vain yksi lasi.”

Hänen hätkähdyttävän vaaleat silmänsä olisivat pysäyttäneet liikenteen jopa ilman kaikkea tuota meikkiä. Teddy mietti, miksi Ibbe oli ottanut Evelynen mukaan. Ehkä se oli osa esitystä. Ibbe halusi olla uusi *Mr Ykkönen*.

Tarjoilija toi pullon Krugia, kuplat kimaltelivat kuin pienet timantit.

He skoolasivat ja tilasivat ruoat – Teddy otti samaa kuin Evelyne päästäkseen tihrustamasta menyytä. Oli vastenmielistä, kuinka nopeasti hänen näkönsä oli viime aikoina heikentynyt, mutta hän ei ollut ihminen, joka käytti silmälasia.

Maailmoista parhaassa Ibbe olisi kutsunut hänet tänne keskustelemaan lähemmästä keskinäisestä yhteistyöstä. Teddyllä oli hyvät ostokontaktit, mutta Ibbe oli suuruus. Teddy oli tähän verrattuna pikkupeluri. Hänen mielessään Ibbe oli bossi.

Oikeastaan oli vastoin heidän kirjoittamattomia sääntöjään näyttäytyä ulkona tällä tavoin yhdessä, mutta suurkokous oli ollut suurempi riski.

Ibbe pyyhki itseään servietillä hitaasti kuin paraskin pöytäetiketistä nillittäjä ja täytti lasinsa. Nyt hän oli vakavissaan. "Minulta puuttuvat estot, olen ilman suodatinta, kamu."

"Tiedän."

Teddy huomasi pitelevänsä edelleen samppanjalasiaan. "Boss", hän sanoi ja kohotti sitä ensin kohti Ibbeä ja sen jälkeen Evelyneä. "Teit tuolla sviitissä jotain mahtavaa. Skool."

Tarjoilija toi lämpimät annokset.

"Haluan pyytää sinulta yhtä asiaa", Ibbe sanoi.

Teddy raapi tuolinjaloilla lattiaa, liikkui lähemmäs bossia, kumartui eteen.

Nyt hän saisi vihdoin tietää, miksi bossi halusi syödä yhdessä. Ehkä kohina salissa suojaisi salakuuntelulta, jopa vaikka pöytälevyn alla olisi lutikka.

Ibbe laittoi kätensä Teddyn takaraivolle, kuin olisi silittänyt alaistaan.

"Haluan, että listit Diorin", hän kähisi.

Teddy yritti vaistomaisesti vetää päänsä irti otteesta. Mutta Ibben käsi ei ollut enää pehmeä, hän piti Teddyn paikallaan.

"Hänen täytyy hävitä, minä vannon, *Wallah*." Nyt Ibbe käytti toisia sanoja, puheenaihe muutti hänen tapaansa puhua, tapaansa olla.

"Hän kusee meidän päälle, hänellä ei ole kunnioitusta."

Teddy yritti kääntää kasvonsa pois, hän ei halunnut kuulla tätä. Konflikti Ibben ja Diorin välillä tunnettiin hyvin – he olivat nöyryyttäneet toisiaan menen tullen. Kaksikymmentä minuuttia sitten Ibbe oli solminut allianssin, rakentanut rauhan alueelle – nyt hän tahtoi sotaa. Teddy halusi puristaa silmät kiinni, silti hän kohtasi edelleen bossin tuijotuksen.

"Ibbe", hän sanoi, "siitä koituu vain uutta paskaa. Huono idea."

Bossi päästi irti hänestä, kuulosti rehellisesti yllättyneeltä. "Veli, joko olet mukana uudessa allianssissani tai sitten olet sitä vastaan."

Uhkaus ei olisi voinut olla selvempi.

Saatana.

”Miksi pyydät juuri minua?”

”Tiedät kyllä. Dior ei luota kehenkään, tajuatko? Vain sinä voit houkutella sen pikku mulkun ulos, vain sinä voit tappa hänet.”

Dior oli yksi Celalin entisistä miehistä, aivan kuten Teddykin. He olivat olleet kuin veljiä, tehneet töitä yhdessä. Nyt Celali oli kuollut, ja Ibbe oli oikeassa: Dior luottaisi edelleen Teddyyn. Hän oli kohdellut Dioria aina respektillä.

”Kuuntele, veli”, Ibbe jatkoi. ”Lähiö ottaa ja lähiö antaa, mutta aina se on vampyyri. Se tarvitsee verta. Sinun ei tarvitse pelätä. Teet vain niin kuin sanon. Minä hoidan loput. Pidän Dioria silmällä. Kun olet tehnyt sen, mikä sinun pitää, minä lahtaan hänen bisneksensä, vien kätköt, pöllin rahat. Otan kaiken.”

Teddy katseli ympärilleen. Voisiko joku kuulla tämän?

Entrecôte lautasella hänen edessään näytti loistavalta, mutta enää hänellä ei ollut ruokahalua. Evelyne oli sitä vastoin alkanut syödä, leikkasi pihviä huolellisesti. Hänen sormessaan kimalteli kikherneen kokoinen kivi. Hänen silmissään kimalteli jokin muu, Teddy vain ei tiennyt, mitä se kimallus merkitsi.

Hänen täytyi vetäytyä, sanoa ei. Tappaminen oli idioottimaista, aivan liian vaarallista. Teddy oli rakentanut jotain omaa, hän tiesi massia enemmän kuin ikinä. Hän ei aikonut tuhota kaikkea Ibben hauraan psyyken takia.

”Teetkö sen vai et?”

Teddy työnsi tuolin taaksepäin, hänen ei tarvinnut ottaa käskystä Ibbeltä, hän sulki suunsa ja nousi.

”Veli?” Ibbe näytti kysyvältä. Vaativalta.

Teddy nielaisi huokauksen.

Ibbe tarttui hänen käteensä. ”Kyllä vai ei?”

Teddy veti kätensä irti, otti muutaman askelen pois päin. ”Keksin jotain”, hän vain sanoi.

Ibbe *called the shots*, hänellä olivat todelliset kontaktit, hän

jakoi käskyt. Jos Teddy voisi ratkaista tämän, Ibbe voisi helpottaa hänen liiketoimiaan valtavasti.

Pöydällä oli edelleen koskematon entrecôte. Teddy ei ollut edes hipaissut ruokaa.

Hän oli nälissään ja päissään.

Hän astui ulos yöhön.

Saatana. Saatana. Hänen olisi pitänyt sanoa Ibbelle ei, mutta yhteistyön lisääminen bossin kanssa oli houkutellut. Vaatinut, uhkaillut. Teddy oli tottunut käsittelemään aggressiivisia, hyökkääviä machomiehiä – Ibbe oli toista maata, kohteliaampi mutta samalla vaikeampi vastustettava.

Tämä osa Grev Turegatanista oli pimeä, juhlinta ja värivalot killuivat muutaman korttelin päässä.

Hän käveli taas kohti Stureplania.

Ongelma ei ollut ainoastaan se, että Dior oli urossusi, hengenvaarallinen petoeläin, johon olisi vaikea päästä käsiksi. *Todellinen* ongelma oli se, että Teddyllä oli Lucas – hän ei voinut tehdä mitä hyvänsä, päätyminen lusimaan ei tullut kuuloonkaan. Sitten hän oivalsi: hän ei *halunnut* tehdä mitä hyvänsä. Vaikka hän olisi tien-nyt pystyvänsä tekemään niin kuin Ibbe pyysi jäämättä kiinni, hän ei *halunnut* tappaakaan Dioria.

Hän ylitti Humlegårdsgatanin, äänet ravintoloista voimistui-
vat. Oikealla sijaitti loistoautokauppa isoine ikkunoineen, autot
liikkeessä olivat valaistuja ja kiillotettuja. Maan kehitys oli louk-
kaus hänen isäänsä kohtaan. Bojan oli raatanut lujasti yli kuusi-
kymmentäviisivuotiaaksi, mutta verot ja yksinäisyys olivat syöneet
kaiken. Samaan aikaan yli puolet maan miljardööreistä oli peri-
nyt omaisuutensa. Mitä he olivat tehneet ansaitakseen läntisen
maailman alhaisimman verorasituksen – muuta kuin syntyneet
oikeasta vitusta?

Riddargatsbackenilla äänet hiljentyivät. Teddyn mieli ei hiljenty-
nyt. Ajatukset kuumenivat edelleen, kun hän ajatteli Ibben käskyä.

Pieni korotettu syvennys autotallinoviekoidalla kätkeytyi varjoihin. Jokin ääni sai hänet valpastumaan ja vilkaisemaan sinne.

Hän kiipesi ylemmäs.

Siellä, kuuden seitsemän metrin päässä, makasi kaksi ihmistä, nuori nainen ja mies. Vaistomaisesti Teddy tiesi, kuka tyttö oli. Mies nousi istumaan hänen vieressään, piti matkapuhelinta toisessa kädessään, ja nyt Teddy näki, mitä tämä yritti tehdä toisella kädellään. Se oli tytön hameen alla. Hän kuvasi samalla kun ahdisteli tyttöä. Uhri oli ilokaasuilmapallotyttö.

Teddy otti kolme pitkää loikkaa. Tyttö tuntui olevan taas täysin pihalla.

Mies katsoi ylös, hänkin oli nuori, ehkä kahdeksantoista, yhdeksäntoista ikäinen, siististi suittu, sivujaka.

Teddy potkasi tyyppiä naamaan. Hän tunnisti murtuvan nenän äänen, kuuli hampaiden kilisevän asfaltilla.

Jätkän kiljuntaa hän ei kuullut.

2

EMELIE

Itse asiassa ei ollut erityisen kylmä, mutta paikka sai hänet palelemaan. Emelie halusi laittaa kädet ympärilleen, hieroa itsensä lämpimäksi, mutta toisella kädellä hän piti Lucasia kädestä ja toisella kukkakimppua ja pussia, jossa oli pojalle pieneksi jääneitä vaatteita. Kukat he laittaisivat haudalle ja vaatteet menisivät pian yksivuotiaalle Pikku-Nikolalle: housuja, kenkiä, herttaisia paitoja, joita Lucas ei luultavasti ollut ehtinyt käyttää useammin kuin seitsemän kahdeksan kertaa ennen kuin ne olivat käyneet liian pieniksi. Pikkulapsen elämä pähkinänkuoressa: Lucasin ensimmäinen vuosi oli mennyt niin nopeasti, ettei Emelie ollut ehtinyt valmistautua nykyhetkeen.

”Eikö isoäitikin voi saada paitoja?” Lucas uteli.

Hautausmaa oli iso, tuuli puhalsi vapaasti hautojen ja muisto-lehtojen välissä. Harmahtava lumipeite oli tänä talvena sulanut, jäätynyt ja sulanut niin monta kertaa, ettei se enää oikeastaan ollut lunta vaan sekoitus haurasta, narskuvaa jäätä, pakokaasuja ja soraa.

”Ne eivät varmaan sovi hänelle”, Emelie sanoi. ”Mutta Pikku-Nikola tulee ikionnelliseksi.”

Pikku-Nikola, se oli tärkeää. *Iso-Nikola* – Lucasin serkku – oli ammuttu hengiltä runsas vuosi sitten, hän ei ollut saanut olla mukana oman poikansa syntymässä mutta oli mukana nimessä. Ehkä he pistäytyisivät myöhemmin hänenkin haudallaan.

”Isoäitihän saa kukat”, Emelie sanoi.